

Južnovsh. od vasi sv. Peter leži vas Kunšperk. Kot je iz zgod. virov razvidno je bil Kunšperk včasih trg. V listini se omenja kot tržaščan neki Janže Staropraudo in je v zvezi z upori kmetov " Za staro pravdo".

"okaz, da je obstajal v Kunšpergu trg je pritožba kunšp. tržanov pri kralju 1.1575 zoper Gašparja Stubenberga(listina v štaj. dež.arh.) Cerkev trga Kunšperg posvečeno sv. Jakobu so pod Jožefom I. zaprli in pozneje porušili. Ostanek c. in pokopališkega zidu so se porabili pri zidavi kat. prosv. doma "ippsv. Jakoba pa krani župan Božje Zorenč.

Grad Kunšperg, ki stoji nad vasio spada med najstarejše naše gradove. Kakor je razvidno iz Vischerjeve zbirke slik, je bil v drugi pol. 17. stol. že dobrinoma hranjen. Najstarejša posestnika gradu sta znan : grof Engelbert iz Štajna(936 - 980) in bl. ma grifica Pilštanska, ki je vso svojo posest izročila 1.1042 sam stanu red vnic v Trki.V.li in 12. stol. je bivala v gradu rodbina Chunersperg. Škof Henrik(1167-1174) je grad premostil in na novo sezidal. 1182 zasledimo na njem lastnika Tona Kunšperškega, ki je 1.1224 zmagal na viteškem turnirju v Brežicah(kot junaka ga je ovekovečil v pesmi Ulrik Sevnški. L.1395 je prišel grad v last celjskih grofov, nato v last

cesarja Friderika III in nato 1.1681 v last Jan. Trištofa Tattenbergsbacha Graščaki so se preselili na grad Bizeljsko in kunšperški grad je začel razpadati.

KUNŠPERK pri sv. Petru pod Sv. girami - grad, kraj

24

Slike: razvaline gradu

slika gradu v drugi pol. 18. stol. od grado je c. sv. Jakoba, na levi grad cesargrad, ki ga je kmečka vojska 1. 1637. oplenila

Il. Slov. 1931, L. VI, št. 26, str. 207 - 209.

Dr. Fr. Kos: Doneski za krajevne kronike, 8. KUNSPERK.

ČZN. XVI. 1920/21. str. 66 - 71.

103

zadnja

ob izvajalcih, mizgledih in gibanjih očitovanju v slov.

@nahr

III 3190

Besedilu, navedenem zavesti ekskursiji

KUNŠPERK pri sv. Petru pod Sv. gorami - grad

3.

Grad Kunškerk (Königsberg) je eden najstarejših gradov v deželi, v drugi pol. 17.stol. je bil še obljuden in dobro ohranjen. Slika v Vischerjevi knjigi gradov.

Kapela: posvečena sv. Andreju ap. Gornjegrajska listina iz l.1440 poroča o ustanovi, ki jo je postavil Friderih Celjski v tej kapeli(str.392)

Dominium gradu: iz l.1566 je urbar kunšperškega gradu, ki navaja ~~xx~~ podložnike(str.393-396)

Lastniki Najstarejši znani lastnik je grof von Peilenstein in bl.Hema, ki je darovala z vsem svojim premoženjem tudi ta grad samostanu v Krki na Koroškem l.1042.Pozneje je grad prešel v last grofov Königsberg, prvi se omenja l.1182(str.397)L.1395 je prešel grad v posest Celjanov.Po njih izumrtju pa v posest Habsburžanov, ki so dajali grad v najem raznim oskrbnikom. L.1586 pa preide grad v last družine Tattenbach(str.405).če ti so koncem 17.stol. prenesli svoj sedež v Wisell in prepustili grad propadanju.

Ign.Orožen: Nas Dekanat Drachenburg, l.1887,str.392 -406.